

F. t. beslutn. vedr. velfærd for søer og pattegrise m.v.

af søerne ligger ved flytning fra drægtighedsstald til farestald inden for en længde på 2 m og en bredde over skulderen på 0,47 m, mens 5 pct. af søerne er henholdsvis længere og/eller bredere.

Den øgede kropsstørrelse har store negative velfærdsmæssige konsekvenser for søerne, fordi dimensionering af det inventar, de opstaldes i, ikke løbende er blevet tilpasset søernes faktiske størrelse. Såvel bokse til farende og diegivende søer som bokse til drægtige fikserede søer og goldsøer og bokse til løsgående søer er alt for små i forhold til søernes fysiske kropstørrelse. De små bokse forhindrer søerne i som det er fastsat i lovgivningen at kunne rejse sig, lægge sig og hvile uden besvær.

Det er velfærdsmæssigt helt uacceptabelt, at inventar til søer ikke er dimensioneret i forhold til søernes faktiske størrelse og hensynet til, at de uhindert skal kunne rejse og lægge sig og hvile uden besvær. Derfor skal der indføres krav om minimum råderum omkring soen, så det sikres, at der er plads til soen i boksen.

Ad 3

I systemer med løse søer i grupper er der behov for at have aflastningsstier til minimum 5 pct. af søerne, så der er mulighed for at tage skadede og syge søer ud af flokken til aflastning og behandling i en sti med god plads og strøelse. Mange besætninger har imidlertid alt for få eller slet ingen aflastningsstier til deres søer. Resultatet er, at svækkede søer enten må blive i flokken eller sættes ud på et gangareal, hvor der ikke er mulighed for at pleje dem ordentligt.

Ad 4

Praksis ved halekupering af svin skal strammes op. Reglerne om halekupering kræver dokumentation for, at der på bedriften er sket skader på halen, som følge af at kupering ikke er foretaget, og at der, inden halekupering foretages, skal være forsøgt foranstaltninger for at forhindre halebidning under hensyntagen til miljøet og besætningsgraden. I praksis foretages der dog alt for mange halekuperinger af smågrise.

Ad 5

I bekendtgørelsen om beskyttelse af svin § 33 fastlægges det, at pattegrise ikke må fravænes fra soen, før de er mindst 28 dage gamle (4 uger). Men der er også et stk. 2 til § 33, som tillader, at grise kan fravænes tidligere (ved 21 dage), hvis de flyttes over i en klimastald, hvilket netop er, hvad der sker rigtig mange steder. Forslaget lægger op til, at alle pattegrise først skal fravænes efter 4 uger.

Ad 6

For at sikre, at dyrevelfærden ved ny- og tilbygninger af sostalde indarbejdes i projekteringsfasen, skal en uvildig dyrlæge fra f.eks. fødevarerregionerne forhåndsgodkende byggeriet.

Ad 7

Det er et lovmæssigt krav, at alle svin har adgang til foder, der passer til deres alder, vægt, adfærdsmæssige og fysiologiske behov af hensyn til deres velfærd og sundhed. Dette harmonerer dårligt med den høje forekomst af mavesår eller ar efter mavesår blandt slagtesøer, sammenholdt med at man i mange år har været vidende om, at mavesår i høj grad skyldes den måde, der fodres på.

Den altdominerende årsag til mavesår er længerevarende fodring med fintformalet strukturløst foder.

Drægtige søer fodres restriktivt, hvilket betyder, at søerne kun får halvdelen af den mængde foder, de ville æde, hvis de havde fri adgang til foderet. Det betyder, at søerne ikke bliver mætte, men er sultne en stor del af tiden. For sultne søer er foder en begrænset ressource, som de vil slå om, og restriktiv fodring øger risikoen for aggression blandt søerne.

Det blev i 2003 et lovkrav, at søer og gylte i løbe- og drægtighedsstalden skal have adgang til en tilstrækkelig mængde halm, fyldigt foder eller foder med højt fiberindhold, der kan give mæthedfølelse og opfylde søernes behov for at tygge.

Lovkravet tolkes imidlertid således, at kravet om mæthedfølelse kan opfyldes ved at give søerne en tilstrækkelig mængde halm på gulvet. Og ifølge tolkningen af loven kan halmen på en og samme tid opfylde kravene om strøelse i lejet, permanent adgang til rode- og beskæftigelsesmateriale og tildeling af foderfibre. Det er dybt problematisk, at lovgivningen ikke nærmere præciserer, hvad der udgør en tilstrækkelig mængde halm. Det er således ikke nærmere angivet, hvor meget halm søerne faktisk skal have, og der er en reel risiko for, at søerne kun får, hvad der må betragtes som en symbolsk mængde halm, der på ingen måde tilgodeser deres behov for fyldigt foder.

Ved fri adgang for søerne til grovfoder af god kvalitet kan de få foder, der gør dem mætte, uden at de samtidig bliver for fede. Dette praktiseres allerede i den økologiske svineproduktion, hvor grovfoder defineres som f.eks. frisk grønt, hør, ensilage, rodfrugter, løv eller frugt- og grønsagsrester. Den øgede mæthedsfølelse opstår, fordi der i længere tid er et øget indhold i mave-tarm-kanalen, som fysisk og kemisk stimulerer receptorer i mavesækken og tolvfingertarmen. Herudover påvirkes hormoner og andre